

Těžbu v posledním černouhelném dole ukončí OKD 31. ledna na noční směně. Vlak s uhlím vytěženým z ČSM by svou délkou odpovídal téměř 90 % obvodu zeměkoule

29.1.2026 - | OKD

STONAVA, 29. ledna 2026 - 31. ledna 2026 na noční směně se v posledním porubu 463 204/1 zastaví stroje. Symbolický poslední vozík uhlí vyjede 4. února z hloubky 1 300 metrů, čímž bude těžba černého uhlí v České republice po téměř 250 letech ukončena. V posledním roce 2025 se vytěžilo 1 161 000 tun uhlí a v lednu 2026 se vydobude ještě přibližně 45 000 tun. Celkově bylo na Dole ČSM do konce roku 2025 vytěženo 124 287 401 tun uhlí. Vlak převážející toto množství by byl dlouhý přibližně 35 000 kilometrů.

„Česká republika už v oblasti energetiky není závislá na černém uhlí, zákazníci v oblasti koksovatelného uhlí můžeme spočítat na prstech jedné ruky s velmi krátkou perspektivou dodávek. Zásoby, které zůstávají pod zemí, již nejsou ekonomicky ani technicky vytěžitelné a s ohledem na dlouhodobou neexistenci hornického učňovství nejsme schopni nadále doplňovat kvalifikovaný personál. Přijmeme proto fakt, že éra černého uhlí v Česku je u konce a využijme tohoto historického momentu k tomu, abychom projevili úctu havířům. Za těch téměř 250 let jich bylo na 10 generací,“ uvedl Roman Sikora, generální ředitel OKD.

Poslední uhlí vyjede z hloubky 1 300 metrů z porubu 463 204/1 provozovaném ve sloji Natan, kde těží kolektiv vedený hlavním předákem Krysztofem Miedzińskim z dodavatelské firmy Alpex.

První vozík vyjel z Dolu ČSM 19. prosince 1968 z hloubky 570 metrů z porubu 230 311, kde začal rubat kolektiv hlavního předáka Antonína Niedoby. Bylo to po deseti letech od zahájení výstavby Dolu ČSM. Začátky rubání jsou spojeny také s kolektivy hlavních předáků Bohuslava Papaly, Boleslava Hlisnikovského, Jana Chovanioka, Jana Svačka, Viktora Högra, Pavla Jirgla a Viléma Lisého.

„Tehdy ještě nebyly žádné správní budovy, koupelny, šatny ani závodní jídelna. Celé zázemí bylo v dřevěných přízemních budovách, v nichž nám koupelář před vyfáráním zatopil v plechových kamnech. Fáračky jsme si sušili pod stropem na tyčích. Venku nebyly zpevněné plochy, jen rozbahněný povrch, takže jsme se po vyfárání ani nezouvali z holínek,“ vzpomíná na první roky těžby Vladimír Špok, bývalý hlavní inženýr Dolu ČSM, který byl v pořadí 53. zaměstnancem dolu.

Začaly se tvořit další a další rubáňové kolektivy, které posílili i pracovníci dodavatelských firem Alpex, Polcarbo a Carbokov. Od roku 1990 se v návaznosti na objem těžby počet kolektivů snižoval v průměru na sedm. V posledním roce těžby už v rubáních pracovaly pouze tři kolektivy.

„V prvním roce 1969 bylo vytěženo 444 610 tun uhlí. S přibývajícími kolektivy se těžba postupně zvyšovala. V roce 1971 se poprvé vyšplhala nad milion tun, v roce 1975 nad dva miliony. Do roku 2017 byla těžba vždy nad dva miliony a od roku 2018 už postupně klesala,“ popsal výrobně-technický náměstek Petr Škorpík.

Nejvíce uhlí vytěžil Důl ČSM v roce 2012 - 2 870 000 tun. Na výši těžby měl vliv počet kolektivů a nové moderní technologie: těžební komplexy DBT s dobývacími kombajny SL 500 a SL 300.

Negativně naopak těžbu ovlivňovaly hloubka dobývání, tektonické poruchy nebo zvýšená seizmická aktivita.

„Těžební výsledky na Dole ČSM se řadily ke špičce v rámci celého OKD. Například v roce 1983 byl 7 z 12 rubánových kolektivů udělen titul Vzorný kolektiv OKD,“ doplnil výrobně-technický náměstek.

V roce 2009 byla zprovozněna centrální klimatizace, bez které by v provozovaných hloubkách nebyla těžba prakticky možná. V roce 2024 dosáhl Důl ČSM maximální hloubky 1 353 metrů pod povrchem (1 113 metrů pod úrovní moře) a scházelo pouhých 15 metrů, aby vyrovnal hloubku nejhlubší šachty, kterou byl Důl Petr Bezruč na Ostravsku.

Celkově bylo na Dole ČSM do konce roku 2025 vytěženo 124 287 401 tun uhlí, což je za 57letou historii v průměru 2 180 000 tun ročně. Nejvyšší měsíční těžba byla zaznamenána v květnu 2012 a prosinci 2013, kdy bylo vytěženo shodně 310 000 tun. Nejvyšší denní těžby bylo dosaženo 12. dubna 2001, kdy se vytěžilo 17 040 tun. Nejvyšší těžbou kolektivu za měsíc ve výši 160 593 tun se pyšnil kolektiv Dąbek – Polcarbo v prosinci 2010. Nejvyšší roční těžba kolektivu činila 798 679 tun a postaral se o ni v roce 2011 opět kolektiv Dąbek.

„Poděkování patří nejen všem horníkům přímo v porubech, ale i všem ostatním pracovníkům všech profesí v dole i na povrchu, kteří svou poctivou prací přispěli k tomu, že se každé kilo uhlí dostalo z porubu do vagónů a k odběratelům,“ uvedl ředitel provozu David Hájek.

Důl ČSM ve zkratce:

- Nejmladší důl v OKD.
- Otvírkové ražby byly zahájeny v květnu 1967.
- Celkem bylo v letech 1967 - 2025 vyraženo 1 100 681 m chodeb.
- Nejvyšší roční metráž dolu byla dosažena v roce 1978, kdy bylo vyraženo celkem 31 386 metrů.
- Nejvyšší měsíční metráž ve výši 3 041 m byla vyražena v říjnu 1978.
- Nejhlubšího místa bylo dosaženo 2. října 2024 v hloubce 1 353 metrů.
- Ražby byly ukončeny po 59 letech 19. června 2025.
- První uhlí bylo vytěženo 19. prosince 1968.
- První milion tun uhlí byl vytěžen v roce 1971.
- Nejvyšší roční těžba činila 2 870 000 t uhlí v roce 2012.
- Nejvyšší měsíční těžby ve výši 310 000 t uhlí bylo dosaženo v květnu 2012 a prosinci 2013.
- V letech 1968 - 2025 bylo vytěženo celkem 124 287 401 tun uhlí.
- Nejvíce zaměstnanců, cca 6 000, měl důl na přelomu 80. a 90. let.
- Na odstupné odcházejícím zaměstnancům vynaloží OKD celkem 1,3 miliardy korun.
- Technická likvidace dolu, která bude dokončena na přelomu let 2028 a 2029, vyjde na 3,3

miliardy korun.

- V roce 1991 do dolu sfáral prezident Václav Havel, který se po skoku přes kůži stal i čestným členem cechu hornického.

- V roce 1992 se v hloubce 903 metrů uskutečnila netradiční svatba: své „ano“ si řekli důlní elektromontér Jaroslav Matúš a prodavačka Dana Daňová. Ženich oblékl černé a nevěsta bílé fáračky, které jim pro tuto příležitost nechali ušít zástupci dolu. Za přítomnosti notářky byl podán návrh na 2 zápisy do Guinessovy knihy rekordů: svatba a hraní na housle na nejhlubším místě na světě.

<https://www.okd.cz/cs/media/tiskove-zpravy-a-aktuality/244/tezbu-v-poslednim-cernouhelnem-dole-ukonci...>